

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 121 | 10-16 oktober 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 49 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

10 oktober: Familieleden van Abdullah Aslan, een voormalige leraar die vastzit wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, hebben aan de media laten weten dat hij sinds zijn derde hersenoperatie in augustus niet meer in staat is zijn linkerhand te gebruiken en voor zichzelf te zorgen. Aslan lijdt aan een hersentumor.

10 oktober: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) heeft het verzoek van Turkije afgewezen om een uitspraak naar de Grote Kamer te verwijzen waarin Turkije werd veroordeeld wegens de detentie van het voormalige hoofd van de Amnesty Turkije-afdeling Taner Kılıç op beschuldiging van terrorisme. Kılıç werd beschuldigd van banden met de Gülen-beweging en werd veroordeeld tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf. Hij is tegen het vonnis in beroep gegaan.

11 oktober: De politie in Manisa heeft Meryem Karateke, een 29-jarige vrouw die aan multiple sclerose lijdt, aangehouden vanwege haar vermeende banden met de Gülen-beweging. Haar zus vertelde de media dat Karateke in een kwetsbare gezondheidstoestand verkeerde na een intensieve behandeling van vijf jaar en dat haar aanhouding tot een terugval zou kunnen leiden.

12 oktober: Ali Osman Ünal, een gevangene bij wie te laat werd vastgesteld dat hij alvleesklierkanker had terwijl hij achter de tralies zat, is overleden. Ünal, een voormalig werknemer in de publieke sector, zat vast wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. Hij werd vier maanden na zijn diagnose vrijgelaten.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

11 oktober: Het Constitutioneel Hof oordeelde dat de politie en het openbaar ministerie geen doeltreffend onderzoek hebben verricht naar de verdwijning van een voormalige inlichtingenofficier die in november 2016 werd vermist.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

10 oktober: De politie in Ankara greep in bij een demonstratie ter herdenking van de slachtoffers van een bomaanslag in 2015 en hield 17 mensen kort aan.

13 oktober: Een rechtbank in Istanbul veroordeelde een activist genaamd Mert Karadağ tot vijf maanden gevangenisstraf voor zijn deelname aan de protesten aan de Boğaziçi Universiteit.

14 oktober: De gouverneur in Adana weigerde toestemming te verlenen voor een manifestatie die HDP had gepland ter gelegenheid van haar verjaardag.

15 oktober: De gouverneur in Mardin verbood een tentoonstelling in een kerk.

15 oktober: De politie in Istanbul greep in bij een demonstratie over zieke gevangenen en hield vier mensen kort aan.

15 oktober: De gouverneur in Hakkari vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van 15 dagen.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

10 oktober: De politie in Rize hield Çağlayan Bozacı, de zoon van Osman Turan Bozacı die in 2015 omkwam bij een bomaanslag, aan wegens een toespraak die hij hield tijdens een herdenkingsevenement.

10 oktober: Een rechtbank in Istanbul heeft een voorwaardelijke gevangenisstraf van drie maanden en twee dagen opgelegd aan een man op beschuldiging van het denigreren van religieuze waarden van het publiek in een post op sociale media.

10 oktober: Een hof van beroep in Istanbul besloot een gevangenisstraf van 13 jaar tegen journalist Mehmet Baransu ongedaan te maken wegens zijn berichtgeving over een militaire samenzwering. Baransu's advocaat kondigde aan dat hij achter de tralies zal blijven vanwege andere straffen, die ook zijn opgelegd vanwege zijn werk als journalist.

10 oktober: Een regeringsgezind dagblad publiceerde een heimelijk gemaakte foto van de in Zweden wonende journalist Abdullah Bozkurt.

10 oktober: De Commissie in Venetië brengt een gezamenlijk dringend advies uit, waarin de Turkse autoriteiten worden opgeroepen geen wetsvoorstel in te dienen dat voorziet in gevangenisstraffen voor degenen die schuldig worden bevonden aan het publiekelijk verspreiden van "onjuiste of misleidende informatie".

10 oktober: Een rechtbank in Hatay besloot de toegang te blokkeren tot een webadres dat door het pro-Koerdische nieuwsagentschap Etkin wordt gebruikt om nieuws te publiceren.

11 oktober: Een rechtbank in Sakarya heeft besloten de toegang te blokkeren tot een nieuwsbericht over een militaire commandant die is gearresteerd wegens vermeend seksueel misbruik van 15 soldaten.

13 oktober: De politie in Konya houdt Dilan Babat en Firat Can Arslan, twee verslaggevers van pro-Koerdische media aan, die verslag deden van een begrafenis.

13 oktober: Het parlement heeft een wet goedgekeurd die voorziet in gevangenisstraffen voor verslaggevers en gebruikers van sociale media die "nepnieuws" verspreiden.

14 oktober: Een rechtbank in Ankara veroordeelt de Koerdische politicus Selahattin Demirtaş tot tweeënhalf jaar gevangenisstraf omdat hij zich zou hebben gericht tegen een aanklager die hem had aangeklaagd.

14 oktober: Een rechtbank in Kilis besloot de toegang te blokkeren tot twee nieuwsberichten en een tweet over een lid van de regeringspartij die ondanks zijn strafblad officier van justitie is geworden.

15 oktober: Het directoraat-generaal Veiligheid (EGM) kondigde een onderzoek aan naar 12 sociale media accounts vanwege hun berichten over een ontploffing in een kolenmijn in Bartın waarbij 41 arbeiders om het leven kwamen.

BEWEGINGSVRIJHEID

12 oktober: Een Duitse krant meldde dat de Turkse autoriteiten meer dan 120 Duitse burgers, waaronder veel Turkse of Koerdische Duitsers, weigeren het land te verlaten vanwege hun kritiek op de Turkse regering of hun banden met bepaalde groepen die de regering niet aanstaan.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

10 oktober: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) heeft het verzoek van Turkije afgewezen om een uitspraak naar de Grote Kamer te verwijzen waarin Turkije de detentie van het voormalige Amnesty

Turkije-afdelingshoofd Taner Kılıç op beschuldiging van terrorisme wordt verweten. Kılıç werd beschuldigd van banden met de Gülen-beweging en werd veroordeeld tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf. Hij is tegen het vonnis in beroep gegaan.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

12 oktober: Een universiteit in Eskişehir heeft naar verluidt academicus Barış Işık voor de derde keer ontslagen nadat hij tweemaal door de rechtbank in zijn functie was hersteld.

KOERDISCHE MINDERHEID

10 oktober: Een rechtbank in Hatay besloot de toegang te blokkeren tot een webadres dat door het pro-Koerdische Etkin nieuwsagentschap wordt gebruikt om nieuws te publiceren.

12 oktober: Volgens berichten zou een gevangenis in Istanbul niet reageren op petitie van het gevangene HDP-parlementslid Semra Güzel en haar niet toestaan deel te nemen aan gezamenlijke activiteiten met andere gevangenen.

12 oktober: De gevangene Koerdische journalist Ziya Ataman zei in een brief dat hij in een eenpersoonscel werd vastgehouden en dat zijn toegang tot buiten beperkt was tot 1,5 uur per dag.

13 oktober: Een rechtbank in Istanbul heeft de journalisten Faruk Eren en Furkan Karabay veroordeeld tot twee jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van belediging van een openbaar ambtenaar, vanwege hun berichtgeving over de benoeming van bepaalde aanklagers.

13 oktober: De politie in Konya heeft Dilan Babat en Firat Can Arslan, twee verslaggevers van pro-Koerdische media, die een begrafenis aan het volgen waren, kort aangehouden.

14 oktober: Een rechtbank in Ankara veroordeelde de Koerdische politicus Selahattin Demirtaş tot tweeënhalf jaar gevangenisstraf omdat hij zich zou hebben gericht tegen een aanklager die hem had aangeklaagd.

14 oktober: De politie in Istanbul hield journalist Meral Danyıldız kort aan, die verslag deed van de sloop van huizen in het kader van een stadsvernieuwingproject.

17 oktober: De politie in Diyarbakır nam exemplaren van de Koerdisch-talige krant Xwebûn in beslag die naar Istanbul werden gestuurd.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

10 oktober: Een gevangenis in Erzurum weigerde gevangene Abdalbaki Harmancı de voedingsstoffen die hij specifiek nodig heeft vanwege een gezondheidstoestand te geven.

12 oktober: Volgens berichten zou een gevangenis in Istanbul niet reageren op petitie van het gevangene HDP-parlementslid Semra Güzel en haar niet toestaan deel te nemen aan gezamenlijke activiteiten met andere gevangenen.

12 oktober: De gevangene Koerdische journalist Ziya Ataman zei in een brief dat hij in een eenpersoonscel werd vastgehouden en dat zijn toegang tot buiten beperkt was tot 1,5 uur per dag.

13 oktober: De bewakers in een gevangenis in Bolu namen persoonlijke bezittingen van gevangenen in beslag. Uit verslagen van de gevangenisfaciliteit bleek ook dat de maaltijden die aan de gevangenen werden aangeboden ontoereikend waren en dat hun sportieve activiteiten willekeurig werden beperkt.

13 oktober: Een vrouwengevangenis in Diyarbakır legde 36 vrouwen disciplinaire sancties op vanwege hun deelname aan een gezamenlijke hongerstaking. De sancties werden later door een rechtbank nietig verklaard.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

16 oktober: Griekenland maakte bekend dat het 92 migranten bijna naakt en gekneusd heeft gered nadat zij naar verluidt gedwongen waren de Evros over te steken van Turkije naar Griekenland. De Turkse autoriteiten ontkenden de beschuldiging.

FOLTERING EN MISHANDELING

10 oktober: De politie in Hakkari fouilleerde en mishandelde zeven vrouwen die in hechtenis waren genomen wegens deelname aan een demonstratie.

10 oktober: Volgens berichten werden de gevangenen Abdülkadir Turay, Hamdullah Öz en Yusuf Erat fysiek mishandeld tijdens hun overbrenging van Mardin naar Erzincan.

10 oktober: De algemene vergadering van de Orde van advocaten van Ankara stemde in januari 2022 voor openbaarmaking van een eerder rapport over beschuldigingen van marteling op het hoofdbureau van de politie in Ankara. Het rapport was vertrouwelijk gehouden door het vorige bestuur van de balie, dat had geleid tot het aftreden van verschillende hooggeplaatste leden, en het betrof vermeende mishandeling van een aantal mensen die werden vastgehouden vanwege vermeende banden met de Gülen-beweging.

12 oktober: Süphan Çabuk, een zieke gevangene in een gevangenis in Rize, kwam om het leven nadat hij in het ziekenhuis was opgenomen. Volgens berichten had hij blauwe plekken op zijn lichaam die wijzen op fysiek geweld en werd zijn autopsierapport niet met zijn familie gedeeld.

13 oktober: De politie in Istanbul mishandelde acht mensen die in hechtenis zaten.

14 oktober: De bewakers in een gevangenis in Edirne mishandelden gevangene Naci Kaya fysiek omdat hij zich verzette tegen een fouillering.

15 oktober: De bewakers van een gevangenis in Kocaeli hebben gevangene Ahmet Dizlek verbaal mishandeld en bedreigd hem te doden.

15 oktober: De bewakers van gevangenis in Elazığ hebben twee gevangenen die onvrijwillig waren overgeplaatst uit Van fysiek mishandeld.

15 oktober: De bewakers van een gevangenis in Yozgat hebben drie gevangenen die uit Şanlıurfa waren overgeplaatst, verbaal aangevallen.

journalist Abdullah Bozkurt. Dezelfde krant had eerder in het geheim foto's gepubliceerd van de in Duitsland gevestigde journalist Cevheri Güven en zijn huis. Bozkurt en verschillende andere verbannen Turkse journalisten waren de afgelopen jaren het doelwit van fysieke aanvallen.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

10 oktober: Een regeringsgezind dagblad publiceerde een heimelijk gemaakte foto van de in Zweden wonende